

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/83/2016
Identifikačné číslo spisu: 3015200466
Dátum vydania rozhodnutia: 25.10.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:3015200466.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu Mgr. Viliama Pohančeniča a JUDr. Judity Kokolevskej, v právnej veci navrhovateľa: F. P., nar. XX.XX.XXXX, V. - B. 3, X., proti odporcovi: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. XXX XXX XXXX X zo dňa 03.03.2015 o invalidnom dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/114/2015-58 zo dňa 03.12.2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/114/2015-58 zo dňa 03.12.2015 m e n í tak, že rozhodnutie odporcu č. XXX XXX XXXX X zo dňa 03.03.2015 z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčíne napadnutým rozsudkom č. k. 12Sd/114/2015-58 zo dňa 03.12.2015 podľa § 250q ods. 2 O.s.p. potvrdil rozhodnutie odporcu č. XXX XXX XXXX X zo dňa 03.03.2015 (ďalej aj len „napadnuté rozhodnutie odporcu“), ktorým odporca podľa § 70 ods. 1 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) priznal navrhovateľovi od 02.02.2015 invalidný dôchodok v sume 281,40 eur mesačne s odôvodnením, že podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Považská Bystrica zo dňa 12.02.2015 je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, miera poklesu je 55%. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že zdravotný stav navrhovateľa bol po podaní opravného prostriedku proti napadnutému rozhodnutiu odporcu znovu posudzovaný posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Považská Bystrica dňa 10.06.2015, ktorý zotrval na svojom pôvodnom posudku zo dňa 12.02.2015. Posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredia v posudku zo dňa 25.06.2015 (v rozsudku krajského súdu nesprávne uvedený dátum 30.06.2015) rozhodol, že navrhovateľ je invalidný s mierou

poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Mieru poklesu určil na 45% (z rozmedzia 40-50%). Za iné zdravotné postihnutie zvýšil percentuálnu mieru poklesu o 10%, celkovo na 55%. Konštatoval, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľa je Dorzalgia C s radikulárnym syndrómom podľa kapitoly XV, oddiel E, položka 3, písmeno c) prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z. a uviedol, že z medicínskeho hľadiska sa dlhodobo jedná o dorzalgiiu, ktorá bola už v roku 2010 uzavretá ako cervikobrachiálny syndróm, teraz podľa neurológa ide o útlak koreňa C7 (tzv. radikulárny iritačný syndróm) na podklade hernií medzistavcových platničiek. Aj stredne ťažká astma je posudkovo závažná, hoci na spirometrii je bez obštrukčnej a reštrikčnej ventilačnej poruchy. Umožňuje navýšenie o maximálne možných 10%. Krajský súd ďalej poukázal na to, že vypočul navrhovateľa, ktorý uviedol, že napadnutým rozhodnutím odporcu mu bol nesprávne priznaný invalidný dôchodok, pokiaľ ide o dátum. Žiadal, aby mu bol priznaný od 01.12.2014, nakoľko v ten deň bol na pobočke Sociálnej poisťovne v mieste trvalého bydliska, kde pracovníčka nechcela napísať žiadosť o invalidný dôchodok a žiadosť mu spísala na počítači až dňa 03.12.2014. Do žiadosti uviedol, že žiadal invalidný dôchodok priznať od 01.12.2014 a napriek tomu mu bol invalidný dôchodok priznaný dňom 02.02.2015. Nesúhlasil tiež s určenou mierou poklesu. Podľa jeho názoru mu mal posudkový lekár za rozhodujúce zdravotné postihnutie priznať nie 45%, ale najvyššiu mieru poklesu. Na výzvu krajského súdu predstúpil navrhovateľ, ktorému bola predložená k nahliadnutiu z dávkového spisu odporcu jeho žiadosť o uplatnenie si nároku na invalidný dôchodok, z ktorej vyplýva, že vpísaný dátum uplatnenia nároku je 12.02.2015 a dátum spísania jeho žiadosti je 12.02.2015, je podpísaná ním vlastnoručne, opečiatkovaná pracovníčkou Sociálnej poisťovne a ňou podpísaná. Po nahliadnutí do tejto žiadosti navrhovateľ prehlásil, že: „... po nahliadnutí do žiadosti o priznanie invalidného dôchodku je táto vlastnoručne podpísaná“. Navrhovateľ k žiadosti o spísanie invalidného dôchodku uviedol, že v dávkovom spise sa síce nachádza taká žiadosť, ale nie je podpísaná ani ním, ani odporcom. Krajský súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odporcu je vecne správne a vydané v súlade so zákonom. Pri rozhodovaní vychádzal z posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Považská Bystrica zo dňa 12.02.2015, 10.06.2015 a z posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie zo dňa 25.06.2015, pretože títo posudkoví lekári dostatočne a presvedčivo odôvodnili, prečo navrhovateľ spĺňa podmienky pre priznanie invalidity od 02.02.2015 s mierou poklesu 55%. Na podklade týchto skutočností bol navrhovateľovi invalidný dôchodok priznaný správne. Navrhovateľ v konaní o opravnom prostriedku predloženými odbornými lekáorskými správami nepreukázal, že jeho zdravotný stav odôvodňuje vyššiu mieru poklesu alebo dátum vzniku invalidity. Pokiaľ ide o námietky vznesené navrhovateľom ohľadom určenia rozhodujúceho obdobia od roku 1984 do roku 2014, resp. započítanie roku 2014 do rozhodujúceho obdobia, je potrebné uviesť, že podľa § 63 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z. z. sa rozhodujúce obdobie určilo ako kalendárne roky pred rokom, v ktorom boli splnené podmienky nároku na dôchodkovú dávku. Navrhovateľ splnil podmienky na invalidný dôchodok v roku 2015, nakoľko dátum vzniku invalidity bol stanovený posudkovým lekárom na deň 02.02.2015. Z tohto dôvodu rok 2014 ako rok, pred rokom, v ktorom vznikol nárok na dávku, musel odporca započítať do rozhodujúceho obdobia na určenie sumy invalidného dôchodku. K ďalším námietkam navrhovateľa, prostredníctvom ktorých žiadal preskúmať evidenciu dochádzky odporcu zo dňa 01.12.2014 a zisťovania, či sa posudkový lekár v práci nachádzal, ako aj vypočúť zamestnankyňu odporcu na pobočke, krajský súd poznamenal, že takéto vykonávanie dôkazov presahuje rámec prieskumného konania a nie je jeho predmetom.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok krajského súdu tak, že v rozsudku rozhodne, že žiadosť bola podaná dňa 01.12.2014, hoci odporca zmaril zákonné právo navrhovateľa na jej uplatnenie. Zároveň žiadal, aby súd uložil odporcovi povinnosť prepočítať dávku sociálneho poistenia ku dňu zhodnému s dňom uplatnenia žiadosti o vznik dávky, teda ku dňu 01.12.2014. V odvolaní namietal, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozsudok krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keďže v ňom absentuje citácia rozhodujúceho § 184 ods. 1 a § 185 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. K nesprávnemu zisteniu skutkového stavu ohľadom dňa spísania žiadosti navrhovateľ uviedol, že sa dňa 01.12.2014 dostavil na pobočku Sociálnej poisťovne Považská Bystrica v Púchove za účelom spísania žiadosti o invalidný

dôchodok. Zamestnankyňa mu neposkytla tlačivo k žiadosti s odôvodnením, že spísanie žiadosti musí najprv schváliť posudkový lekár. Navrhovateľ išiel za posudkovým lekárom, ktorý bol neprítomný. Zamestnankyňa (p. V.) mu odporučila dostaviť sa najbližší stránkový deň, t.j. 03.12.2014, kedy sa opakovane dostavil na pobočku. Zamestnankyňa vyplnila tlačivo a navrhovateľ sa domnieval, že ide o spísanie žiadosti. V tento deň podpisoval len oznámenie údajov o ošetrojúcom lekárovi. V tejto súvislosti navrhovateľ namietal, že úmysel spísať žiadosť o invalidný dôchodok mal už 01.12.2014. Prekvapilo ho predvolanie odporcu, ktoré mu bolo doručené dňa 09.02.2015, že sa má dostaviť na spísanie žiadosti dňa 12.02.2015 o 9:30 hod., keďže bol presvedčený, že žiadosť podal už v decembri 2014. Dňa 09.02.2015 mu bolo zároveň doručené aj predvolanie na ústne pojednávanie o posúdení invalidity na deň 12.02.2015 o 10:00 hod., t.j. na ten istý deň, ako na spísanie žiadosti. Ako dôkaz, že si navrhovateľ uplatnil nárok na invalidný dôchodok, priložil „Oznámenie o výsledku prešetrenia sťažnosti“ odporcom zo dňa 06.03.2015, ktoré preukazuje, že si dňa 01.12.2014 uplatnil nárok na invalidný dôchodok, čo mu bolo zmarené zamestnankyňou odporcu. Je nesprávne a nedostatočne zistený skutkový stav posudkovým lekárom a sudcom, keďže títo nezohľadnili, že závery vykonané posudkovým lekárom vychádzali z neaktuálnych záverov, teda zo starých podkladov. Dôkazom o tejto skutočnosti je fakt, že navrhovateľ dňa 22.11.2014 nebol na žiadnej kontrole, ale tento záver je opísaný z kontroly vykonanej dňa 22.02.2011, kedy sa mu jeho zdravotný stav prechodne zlepšil. Dňa 30.07.2014 bol navrhovateľ na magnetickej rezonancii v Trenčíne a 11.09.2014 na vyšetrení v Martine, pričom výsledky týchto vyšetrení nie sú dostatočne zohľadnené, uvedené v OPL zo dňa 25.06.2015. Navrhovateľ sa domnieval, že aj z dôvodu neaktuálneho záveru ohľadom jeho zdravotného stavu krajský súd nevyhovел jeho opravnému prostriedku.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok krajského súdu z dôvodu jeho vecnej správnosti. Dôvody, ktoré uviedol navrhovateľ v odvolaní, nepovažoval za opodstatnené. Na posúdenie dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť sa vyžadujú odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie zverené posudkovým lekárom, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania. Navrhovateľ v odvolacom konaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní. Pokiaľ navrhovateľ žiadal v odvolaní o ďalšie vyšetrenia, odporca poukázal na povinnosť preukázať skutočnosti rozhodujúce na nárok na invalidný dôchodok v rámci dokazovania, kedy je účastník konania povinný na podporu svojich tvrdení navrhnuť dôkazy. Pochybnosti navrhovateľa o nesprávnom posúdení jeho zdravotného stavu sú nedôvodné a vyvolané jeho subjektívnym presvedčením, čo nezakladá dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v správnom konaní. Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa boli ozrejmené príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by sa jeho zdravotný stav zhoršil v rozsahu odôvodňujúcom vznik invalidity od skoršieho dátumu. Dátum vzniku invalidity stanovili posudkoví lekári sociálneho poistenia zhodne na 02.02.2015, kedy bolo potvrdené rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľa, ktoré malo u neho za následok vznik invalidity.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj len „S.s.p.“). V zmysle § 492 ods. 2 S.s.p. odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v súlade s § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa je potrebné vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia odporcu o priznaní invalidného dôchodku navrhovateľovi od 02.02.2015 a predovšetkým posúdenie správnosti určenia

dátumu vzniku invalidity posudkovým lekárom.

Podmienkou vzniku nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. je invalidita poistenca. Za invalidného poistenca sa v zmysle § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. považuje poistenec, ktorý má pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok. Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4, určuje sa v percentách podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav (§ 71 ods. 2, 3, 5 až 8 zákona č. 461/2003 Z. z.).

Z uvedeného vyplýva, že pre uznanie invalidity sa vyžaduje nielen dlhodobosť nepriaznivého zdravotného stavu, ale súčasne musí ísť o taký nepriaznivý zdravotný stav, ktorý dlhodobu podľa poznatkov lekárskej vedy spôsobuje trvalý pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v miere nad 40%.

Z dávkového spisu odvolací súd zistil, že zdravotný stav navrhovateľa bol posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Považská Bystrica dňa 12.02.2015, ktorý mu určil 55% mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Dospel k záveru, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľa sú Degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách s dlhotrvajúcimi prejavmi dráždenia nervov a svalov podľa kapitoly XV, oddiel E, položky 3, písmeno c) prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z. Tomuto rozhodujúcemu zdravotnému postihnutiu zodpovedá rozpätie 40 až 50% miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, pričom navrhovateľovi bola určená miera poklesu 45%. Za iné zdravotné postihnutia mu zvýšil percentuálnu mieru o 10%, t.j. celkovo na 55%. Po podaní opravného prostriedku bol zdravotný stav navrhovateľa opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Považská Bystrica dňa 10.06.2015 a posudkovým lekárom ústredia dňa 25.06.2015, ktorí dospeli k zhodnému záveru ako posudkový lekár v lekárskom posudku zo dňa 12.02.2015.

Navrhovateľ bol uznaný za invalidného. Sporným je dátum vzniku invalidity, ktorý bol posudkovými lekármi stanovený na 02.02.2015, avšak navrhovateľ sa domáhal uznania skoršieho dátumu, t.j. od 01.12.2014. Pre rozhodnutie odporcu vo veci dôchodkovej dávky je potrebné, aby bol určený presne deň vzniku invalidity, čo môže určiť na základe podkladov iba posudkový lekár odporcu.

Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 9So/25/2010 zo dňa 27.10.2015 konštatoval, že „Určenie dátumu vzniku invalidity je rozhodujúcou okolnosťou pre následné posúdenie splnenia podmienky potrebnej doby dôchodkového poistenia pre vznik nároku na invalidný dôchodok. Vznik invalidity je potrebné určiť v súlade s § 71 ods. 3 a 4 zákona č. 461/2003 Z. z., pričom nie je rozhodujúce, kedy (ktorým dňom) poistenec o invalidný dôchodok požiadal. Rozhodujúce je, odkedy dlhodobý zdravotný stav podmieňuje invaliditu.“

Z lekárskeho posudku zo dňa 25.06.2015 vyplýva, že invalidita navrhovateľa bola uznaná na základe

neurologických vyšetrení, pričom aj posudkový lekár konštatoval, že dlhodobo ide o dorzalgiu, ktorá bola už v roku 2010 uzavretá ako cervikobrachiálny syndróm a taktiež trvá ťažká porucha dynamiky C chrbtice. Zo záveru posudkového lekára nevyplýva, na základe čoho určil dátum vzniku invalidity navrhovateľa. Posudkový lekár ústredia v lekárskom posudku zo dňa 25.06.2015 v súvislosti s dátumom vzniku invalidity iba konštatoval, že „...dátum vzniku tejto invalidity bol určený v súlade so žiadosťou navrhovateľa i právnym stavom od 02.02.2015, t.j. po skončení poberania nemocenského". Odvolací súd posudok zo dňa 25.06.2015 ohľadne určenia dátumu vzniku invalidity nepovažoval za úplný a presvedčivý.

Posudkový lekár v posudku zo dňa 25.06.2016 tiež pochybil, keď uviedol, že dátum kontroly u neurológa bol 22.11.2014, keďže v dávkovom spise sa nenachádza žiadny nález z vyšetrenia uskutočneného v takýto deň. Citoval totiž závery neurológa MUDr. X. B. zo dňa 22.02.2011, nesprávne uvádzajúc, že ide o nález zo dňa 22.11.2014.

Námietky navrhovateľa týkajúce sa spornosti ohľadom dátumu podania žiadosti o invalidný dôchodok považoval odvolací súd za dôvodné.

V zmysle § 109 ods. 1, 2 zákona č. 461/2003 Z. z., nárok na dôchodok vzniká odo dňa splnenia podmienok ustanovených týmto zákonom, ak tento zákon neustanovuje inak. Nárok na výplatu dávky vzniká splnením podmienok ustanovených týmto zákonom na vznik nároku na dávku, splnením podmienok nároku na jej výplatu a podaním žiadosti o priznanie alebo vyplácanie dávky.

V zmysle § 112 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., možno invalidný dôchodok priznať najviac tri roky spätne od uplatnenia nároku na tento dôchodok, t. j. od podania žiadosti.

Podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 a 2 zákona č. 461/2003 Z. z., poistenec je invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok.

„Určenie dátumu vzniku invalidity podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. nezávisí od dátumu podania žiadosti o invalidný dôchodok. Invalidita a invalidný dôchodok sú dva rôzne pojmy, nemožno preto vznik invalidity stotožňovať s nárokom na invalidný dôchodok a odvodzovať ho od dátumu podania žiadosti. K invalidite poistenca môže totiž dôjsť omnoho skôr, ako si poistenec uplatní nárok na invalidný dôchodok žiadosťou. Dátum vzniku invalidity je preto potrebné určiť odo dňa, ktorým bol preukázaný taký dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, teda odo dňa, ktorým sú splnené všetky podmienky uvedené v § 71 zákona č. 461/2003 Z. z." (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9So/70/2014 zo dňa 28.10.2015).

Podľa potvrdenia Sociálnej poisťovne, pobočky Považská Bystrica z 12.02.2015 navrhovateľ poberal nemocenské od 13.02.2014 do 31.01.2015, pričom podporná doba trvá do 01.02.2015 (vrátane). Je potrebné zdôrazniť, že aj keby invalidita vznikla pred 02.02.2015, v zmysle § 80 zákona č. 461/2003 Z. z. by sa invalidný dôchodok mohol vyplácať najskôr od skončenia vyplácania nemocenského.

Podľa § 184 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., dávkové konanie sa začína, ak tento zákon neustanovuje inak, na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby, ktorá si uplatnila nárok na dávku a nárok na výplatu dávky.

Podľa § 184 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z., dávkové konanie o zmene poskytovania dávky alebo sumy už priznanej dávky sa začína na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby uvedenej v odseku 1 alebo z podnetu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne.

Podľa § 185 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., za deň začatia konania sa považuje deň, keď bola žiadosť doručená príslušnej organizačnej zložke Sociálnej poisťovne. Za deň začatia konania o dôchodkových dávkach a úrazových dávkach sa považuje aj deň spísania žiadosti o dávku pobočkou.

Podľa § 185 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z., za deň uplatnenia nároku na dôchodkové dávky a úrazové dávky okrem úrazového príplatku, rehabilitačného a rekvalifikačného a nároku na ich výplatu sa považuje deň, keď fyzická osoba prvýkrát požiadala príslušnú organizačnú zložku Sociálnej poisťovne o spísanie žiadosti o priznanie dávky.

Podľa § 186 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z., podanie sa posudzuje podľa obsahu. Z podania musí byť zrejmé, kto ho podáva, akej veci sa týka, čo sa navrhuje, a musí byť podpísané a označené dátumom podania.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že dávkové konanie začína až spísaním žiadosti o invalidný dôchodok, ktorá bola v tomto prípade spísaná 12.02.2015. Tlačivo „Žiadosť o dávku sociálneho poistenia“ zo dňa 03.12.2014 na účely zisťovacej prehliadky je iba žiadosťou o preskúmanie zdravotného stavu navrhovateľa, ktoré je potrebné vykonať na základe žiadosti o invalidný dôchodok. Krajský súd vykonal dokazovanie za účelom overenia podpisu nachádzajúceho sa na žiadosti navrhovateľa zo dňa 12.02.2015. Navrhovateľ na pojednávaní pred krajským súdom dňa 03.12.2015 prehlásil, že „...po nahliadnutí do žiadosti o priznanie invalidného dôchodku je táto vlastnoručne podpísaná.“ Potvrdil teda, že o priznanie invalidného dôchodku žiadal od 02.02.2015.

Vzhľadom na to, že navrhovateľ na pojednávaní na krajskom súde uviedol, že ide o vlastnoručný podpis, o tejto skutočnosti nemal dôvod pochybovať ani odvolací súd.

Odvolací súd mal preto preukázané, že navrhovateľ pôvodne žiadal o priznanie invalidného dôchodku od 02.02.2015. Priznanie invalidného dôchodku od skoršieho dátumu uplatnil až po vydaní rozhodnutia odporcu.

Tento záver nespochybňuje ani to, že Sociálna poisťovňa, pobočka Považská Bystrica v oznámení o výsledku prešetrenia sťažnosti zo dňa 06.03.2015 uviedla, že navrhovateľ dňa 03.12.2014 na oddelení dôchodkového poistenia na vysunutom pracovisku pobočky v Púchove oznámil údaje o ošetrojúcom lekárovi, a to v súvislosti s uplatnením nároku na invalidný dôchodok. Vypísanie tlačiva na účely zisťovacej prehliadky dňa 03.12.2014 však možno v zmysle § 186 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. považovať za deň, kedy navrhovateľ prvýkrát požiadala o spísanie žiadosti. V konečnom dôsledku však žiadal priznať invalidný dôchodok od 02.02.2015.

Ako odvolací súd uviedol už vyššie, dátum spísania žiadosti o invalidný dôchodok ani dátum, od ktorého navrhovateľ invalidný dôchodok žiadal priznať (02.02.2015), nie je rozhodujúci pre posúdenie dátumu vzniku invalidity.

Dátum vzniku invalidity je však významný tak pre samotný vznik nároku na invalidný dôchodok ako aj určenie výšky invalidného dôchodku, pre ktorú je rozhodujúci aj priemerný osobný mzdový bod (§ 63 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z. z.).

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 veta prvá O.s.p. v spojení s § 250q ods. 2 O.s.p. zmenil tak, že napadnuté rozhodnutie odporcu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní bude úlohou odporcu zistiť, dokedy bolo nemocenské skutočne vyplácané a zadovážiť

si nový posudok o zdravotnom stave a miere poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť v zmysle vyššie naznačeného. Na tento účel je potrebné, aby posudkový lekár presvedčivo zdôvodnil určenie dátumu uznania invalidity na základe potrebných aktuálnych nálezov odborných lekárskejších vyšetrení v súlade s § 71 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. Odvolací súd pripomína, že povinnosťou navrhovateľa je preukázať svoje tvrdenia a predložiť posudkovému lekárovi dôkazy na podporu svojich tvrdení. Na základe nového posúdenia odporca vo veci znovu rozhodne a svoje rozhodnutie riadne odôvodní.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods.1 a § 151 ods. 1 O.s.p., lebo úspešný navrhovateľ si náhradu trov neuplatnil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.